

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 122. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, вівторок, 27-го травня 1947.

No. 122. JERSEY CITY and NEW YORK, Tuesday, May 27, 1947.

VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ

Tel. „Свобода": ВЕрген 4-0237. — Tel. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

НЕ ФАШИСТИ, А КОМУНІСТИ Є ЗАГРОЗОЮ АМЕРИКИ

Вашингтон, 25 травня. — Конгресова Підкомісія для Неамериканських Діян оприлюднила вислід студій над діяльністю правих груп в Америці і прийшла до висновку, що фашизм не є загрозою для Злучених Держав. Зате головною політичною небезпечкою є комуністи і саме під впливом комуністів Комісія перевела слідство над діяльністю Ку-Клукс-Клана та інших правих організацій. Зрештою упадок фашизму слідний в цілому світі — завважує Підкомісія.

НОВЕ СЛІДСТВО НАД ВИБОРАМИ МАРКАНТОНІА

Окружний прокуратор міста Нью Йорку Франк С. Гоган звернувся до конгресу у Вашингтоні з домаганням, щоб Слідча Комісія палати отворила поновну справу виборів ньюйорського конгресмена Віта Маркантоні. Притоку до такого домагання дало віднайдення тіла головного свідка в цій справі, Антона Лягана. Поліція найшла тіло Лягана в проливні Іст Ривер, стверджуючи, що він утопився. Лягану шез з дому ще в грудні 1946 р. після складення зізнання перед окружним прокуратором. Зізнання відносилися до вбивства республіканського партійного діяча Скатерджені безпосередно перед осінніми виборами. У цих виборах кандидував звісний про-комуністичний конгресмен Віто Маркантоніо проти республіканського кандидата.

ВАШІНГТОН МУСИТЬ ВІДНОСИТИСЯ ДО ЄВРОПИ ЯК ДО ЕКОНОМІЧНОЇ ЦІЛОСТІ.

Вашингтон. — Високі урядовці прийшли до висновку, що економічна політика Америки супроти європейських країн мусить бути змінена, коли йде про врятування їх з занепаду. Показується, що окрема допомога для Британії, Франції, Італії чи кого іншого не може бути успішною, бо Європа під оглядом економіки творить цілість. У Вашингтоні назріває думка, щоб зажадати від європейських країн їхнього плану, як нести скоординовану фінансову допомогу Європі. У конгресі передумують над цим, щоб на осінь скликати надзвичайне засідання конгресу для вироблення суцільної політики супроти Європи.

10,000 НА ЮВІЛЕЮ „ФОРВЕРТСА”.

Нью Йорк. — З нагоди святкування 50-ліття жидівського соціалістичного щоденника „Форвертс”, зібралося 10,000 людей на вічу у Медисон Сквер Гарден в неділю 25 травня. Віче започаткувало 100 жидівських робітничих юній та інших жидівських організацій. Між промовцями був посадик Нью Йорку, Вільям О'Двайер і президент Американської федерації Праці Вільям Грін. Цей останній домагався, щоб президент Труман поклав своє вето проти нового робітничого законодавства.

ВРАТУВАЛИ НІГРА ВІД ЛІНЧУ.

Вашингтон. — Федеральне Бюро Інвестицій оприлюднило, що його агенти мають під своєю опікою нигра Годвіна Буша, якого минулого тижня забрала товпа білих людей з в'язниці в Джексон, у стейті Норт Кароліна, з наміром злінувати його за напад на білу дівчину. Влада не оприлюднила, яким способом Буш виривався з рук білих людей. Він перебуває тепер у центральній в'язниці в Ралі, у Норт Кароліні.

МАТИ ПРЕЗИДЕНТА У ПРОСОННІ.

Грендві, Мо., 26. травня. — Марта Елсн Труман, 94-літня мати президента Злучених Держав, попала у просоння і лише час від часу будиться на коротку хвилину. Лікарі стверджують, що її життєві сили слабнуть. Президент, який від 10 днів перебуває у сусідньому місті Канзас Сіті, не думає покидати матері підчас кризи, хоч у Вашингтоні жде його велика праця. Він полагодує конечні державні справи у своїм готелі.

СЕНАТОР ПРО ПОШУКУВАННЯ МІНЕРАЛІВ У РОСІЇ.

Вашингтон. — Росія переводить тепер найбільші розшуки в своїй історії за мінералами, як це оприлюднює сенатор Брустер, з Мейн. Він каже, що одержав з довірених джерел з Росії вісті, що советський уряд зорганізував 800 наукових експедицій, у яких беруть участь 60,000 науковців і помічників. Ці вісті подав сенатор на остерогу Америці, щоб була готова на всякий випадок. Брустер є головою сенатської Военної Дослідчої Комісії.

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ ОПЛАТИ ЗРОСЛИ НА 28%.

Вашингтон. — Президентська Комісія для Вищої Освіти звідомляє, що оплата за науку в університетах та колегіях на цілім просторі Злучених Держав зросли на 28% від 1939 р.

Ген. Кларк обвинувачує Росію у виголюдуванні Австрії

У неділю, 25. березня, виголосив у Нью Йорку промову по радіо бувший військовий адміністратор американської зони в Австрії, ген. Кларк В. Кларк. Він виявив, що Росія безправно забирає з Австрії худобу, харчі і інші припаси всупереч угоди з Потсдаму. Кларк згадав подрібно про методи господарки Советів в Австрії, щоб довести до виголюдження населення цього краю.

ПОХОРОН Д-РА ПЕРСИВАЛА КОНДІ: ОСОБЛИВО ВІДМІТИЛИ ЙОГО ПЕРЕКЛАДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК ВЕЛИКУ ПРИСЛУГУ АНГЛО-САКСОНСЬКОМУ СВІТОВІ.

Вест Коллінгсвуд, Нью Джерзі, 24. травня. — Сьогодні похоронено д-ра Персивала В. Конді, пастора місцевої пресвітерської церкви, років 67, відомого перекладчика українських літературних творів на англійську мову. Похоронна відправа відбулась в Вест Коллінгсвуд Пресвітеріан Чурч при участі родини і великого числа приятелів. Відправа була на платформі над домовиною, що була вся у квіти. Між іншим були квіти від Українського Народного Союзу, часопису „Америка” та Товариства Українських Горожан у Філадельфії. Похоронним обрядом проводив д-р К. Памер Миллер. З ним на платформі були й виконували різні функції: д-р Медисон Б. Коллінгс, д-р Джозеф Тейлор Бритен та д-р Дж. Б. Пенс. Довшу промову про життя і діяльність д-ра Конді виголосив д-р Пенс. Спочатку підкреслив, що Покійний родився 26. грудня 1879 в Ноттингемі, в Англії, себто в такій місцевості, з якою тісно зв'язані найкращі культурні традиції цієї країни. Згадавши за його студії, службу в часі першої світової війни в Франції й Англії, а потім його місіюну працю, д-р Пенс зупинився ширше над тим, як Покійний стрівся вперше з невідомим йому досі народом, з українськими імігрантами в Канаді. Пізнавши тих людей ближче, їх життя, світогляд і характер, Покійний, казав д-р Пенс, так захопився їхніми благородними чертами, що зачав вивчати їхню мову та студіювати історію цього так мало тоді відомого народу з таким славним давним минулим і з такою багатоту культурою. Ці студії довів до такого ступня, що коли недавно мав доклад про українську літературу перед Філадельфійським Товариством Пасторів, то присутні не хотіли вірити, як це могло статись, що вони не знали досі за Шевченка, та щоб оригінали могли бути ще кращі від тих перекладів, що їм д-р Конді передавав з творів Франка і Лесі Українки. Неначе предчувуючи свій близький кінець, казав д-р Пенс, Покійний вислав останню частину свого перекладу про Лесю Українку до „Юкпейніан Вікл”, написавши в останніх словах „Кінець”. Він був для англо-саксонців піонером в знайомленні їх з творами велитних духа України, казав д-р Пенс, і вже за це одне заслужив собі вічну пам'ять всюди, де цей народ живе. Д-р Миллер, обговорюючи ще інші ділянки праці Покійного, сказав, що д-р Конді служив людям, вважаючи це службою Богові, і саме це розуміння зблизило його до українських імігрантів в Канаді, з якого то зближення зродилась згодом широка культурна діяльність, коли д-р Конді вивчив українську мову і почав перекладати на англійську мову скарби українського духа.

Покійному, як великому приятелю українського народу, віддали ще останню прислугу українські представники: д-р Л. Мишуга від Українського Народного Союзу, Свободи і Юкпейніан Вікл, а д-р Л. Цегельський від часопису „Америка”. З української молоді був М. Ільків, редактор ветеранської газети.

З перекладів і праць д-ра Конді залишилися: Більша праця про Івана Франка (життєпис, характеристика творчості і виймки з поем). Цю працю, як і „Панські Жарті” Франка, закупив У. Н. Союз й їх видасть. „Зівяле Листя” Франка закупила „Америка”. Готова до друку книжка про Лесю Українку є в руках американського видавця.

8,000 українців перевезено з Італії до Англії

Лондон, 24. травня. (ЮП). — Вчора ввечері з офіційних британських джерел повідомлено, що до Англії перевезено з Італії 8,000 українців з Української Дивізії, яка боролася проти большевиків по стороні німців, дівставши запевнення на відбудову своєї незалежної держави, та яка була інтерювана британцями в Італії. Офіційно повідомлено, що ці, які до 1-го вересня 1939-го року були советськими громадянами, мають бути видані Советському Союзові, без огляду, чи вони собі того бажують, чи ні. Агенція Гейтер повідомляє з Риму, що майже всі зі згаданих українців заявили, що вони були польськими громадянами. Їх перевезено до Англії, доки ще мирний договір з Італією не увійшов в силу.

Лондон, 23. травня. (Н. Я. Т.) — 8,000 українців з Першої Української Дивізії в німецькій армії, яких перевезено з Італії до Англії, будуть, правдоподібно, призначені до сільсько-го господарства та інших корисних робіт. Хоча цих воєнно-полонених вже „перескрінігено” в Італії, їх знова пильно провіритиме після приїзду до Англії, бо Советський Союз може зажадати їхньої видачі, як советських громадян. Проте, британці готові вислати до Росії тільки тих, що були советськими громадянами до 1-го вересня 1939-го року, отже тих, які прийшли зі советської сторони в старих кордонах. Під цю пору їх усіх класифікується як „неозначеної національності”.

Від Редакції: Наведені повідомлення відносяться до українців, які перебували у відомому таборі в Ріміні, в Італії. Згідно з повідомленнями з українських джерел з Європи, вони сразу за німецькою згодою були організовані в т. зв. Дивізію „Галичина”, що виходила в склад німецької армії та брала участь в боях проти большевиків. Ще перед закінченням війни ця військова частина не тільки відмовила німцям послуху, перетворившись в Українську Національну Армію, але й отверто та скрито поборювала німців. Велика частина партизан, які допомагали розгромити німців, рекрутувалася власне з цієї Дивізії. Ще перед закінченням війни ці українці проредерлися до Італії та перейшли на сторону ахільних союзників і були інтерювані британцями.

В ОБОРОНІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СКИТАЛЬНИКІВ ПЕРЕД РЕПАТРИАЦІЄЮ.

КОМІТЕТ ОБОРОНИ СКИТАЛЬНИКІВ ДОМАГАЄТЬСЯ ЗМІНИ ПОЛІТИКИ І.Р.О.

Вашингтон, 25. травня. — Комітет Оборони Скитальників (Рефюджі Діфенз Коміті — РДК), що його очолюють Чарльз Полетті, Роберт Ля Фолетте і Дороти Томпсон, звернувся з окремим меморіалом до конгресового Комітету закордонних справ, в якому заявляє „в принцип” свою згідність з І.Р.О, видаючи рінчасно деякі застереження щодо теперішньої політики офіційних міжнародних організацій для скитальників. В меморіалі стверджується, що проєктована І.Р.О планує деякий натиск на скитальників, щоб заставити їх вертатися до країн свого походження. Деякі уступи статуту І.Р.О будуть окремо охороняті комуністами, натомість переселювати людей проти-комуністичного наставлення. В дальшому стверджується, що персонал І.Р.О просякнутий комуністами та комуністичними агентами і якщо І.Р.О перебрала цей персонал, як проєктують, то не була б чергова велика загроза для скитальників. Статут І.Р.О допускає широку і суперечну його інтерпретацію. В статті І.Р.О окремо узгадуються втікачі від нацистського, фашистського чи фалянгістського режимів, тоді як їх в Європі практично вже майже нема, звужуючи до них саму конституцію І.Р.О. Натомість є великі недостатки статуту для охорони власне головної маси втікачів від большевицького режиму. Комітет рішучо протиставиться будь-якому натискові на репатріацію, натомість домагається, щоб головною ціллю піклування і допомоги І.Р.О для скитальників була справа їх перенесення, а не репатріації. Клявуля статуту І.Р.О, якою відмовляється допомогти „провісникам рухів, ворожих до урядів країн, з яких ці провідники походять”, заперече „традиційне поняття права азилу, як теж основне право свободи слова” — говориться в меморіалі.

КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ У ФІНЛЯНДІЇ

Гельсінкі, 25. травня. Фінський уряд під натиском комуністів приготував законопроект примусової колективізації сільського господарства. Законопроект передбачує конфіскацію державою всіх більших і середніх земельних посіlostей та створення з них колективних господарств цілком на лад таких у Советському Союзі. Комуністи домагаються повної конфіскації земель, натомість уряд погоджується заплатити за землю ціну з 1940-го року, що при сьогоднішній девальюації фінської марки є теж рівнозначне з конфіскацією.

ПІДГОТОВКА „ДЕМОКРАТИЧНИХ” ВИБОРІВ В МАДЯРЩИНІ.

Будапешт, 25. травня. — Мадярщина підготовляється до виборів, що повинні відбутися ще з кінцем цього року. З різних джерел однозгідно стверджується, що мадярські комуністи вже почали відповідну підготовку до переведення виборів на большевицький „демократичний” лад, подібно, як це вже зроблено в Польщі та Румунії та що мало б віддатися „владу народові” і „направити помилку” з попередніх виборів, в яких не-комуністична партія малих земельних власників здобула всіх 57% голосів. Підготовка до большевицьких „демократичних” виборів, іменно терор й арешти, вже почалися.

ДЕ ГАСПЕРІ ТВОРИТЬ НОВИЙ УРЯД ІТАЛІЇ.

Рим, 25. травня. — Після невдачних спроб створити новий коаліційний уряд, пороблених давними італійськими прем'єрами Франческо Нітті та Вітторієм Орланно, тимчасовий президент Італії де Ніколя доручив вчора це завдання попередньому прем'єрові Альчіде де Гаспері, що є членом Християнсько-демократичної партії, та який пішов у відставку разом зі своїм урядом 12 днів тому.

КОМУНІЗМ — УТОПІЯ: БОЛЬШЕВИЗМ НАЗАДНІСТВО.

Рим, 25. травня. — Бувший прем'єр Італії Франческо Саверо Нітті, закінчивши свої безуспішні намагання створити новий уряд, заявив сьогодні, що він не вірить, аби комунізм міг будь-коли закріпитися в Італії. Нітті є студентом теорії Маркса і твердить, що комунізм може ширити безпорядки, викликати революції та обертати в руїну всі досягнення, але він не може вдержатися, бо комунізм є не-реальний, є утопією. Як йде про большевизм, то Нітті вважає його виключно російським твором та наслідком слабого господарського розвитку і низької культури.

„НОВА ЕРА” БРИТАНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В НІМЕЧЧИНІ.

Ессен, Німеччина, 25. травня (АП). Лорд Пакенгем, міністер британської зони Німеччини, заявив сьогодні, що у вівторок буде зложена важлива декларація, яка започаткує нову політичну еру в злучених американсько-британській зонах Німеччини. Декларацією проголосять спільно американський і британський команданти згаданих зон і вона мала б відноситися до „економічного парламенту” Німеччини.

ТУРКИ ІДУТЬ НАЗУСТРІЧ „ДОКТРИНІ ТРУМАНА”

Істамбул, 25. травня. — У зв'язку з підписанням президентом Труманом ухваленного конгресом закону про допомогу Туреччині, турецький міністер фінансів Насмі Кісмір проголосив сьогодні закінчення обмежень для чужих капіталів. Закінчення цього турецького закону, що обов'язував ще зперед війни, дозволяє тепер інвестувати в країні чужі капітали та брати з країни дохід з інвестицій.

ЕВАКУАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ МОРЯКІВ З КИТАЮ.

Тієнцзінь, Китай, 25. травня. — Під охороною двох ніциліників, 200 американських моряків почали сьогодні евакуацію з порту Чінванганто. Згадані моряки належали до піонерської сотні, долученої до Першої Морської Дивізії.

ГРЕЦЬКО-АЛЬБАНСЬКА ПЕРЕСТРІЛКА В ПРОЛИВІ КОРФУ.

Атени, 25. травня (АП). — Грецьке міністерство публічного ладу сьогодні повідомило, що в проливі Корфу дійшло до перестрілки між альбанським кораблем прибережної сторожі та грецькою сторожею.

СИЛА БРИТАНСЬКОЇ ДИНАСТІЇ.

Лондон, 26. травня. — Британська королева-мати, Квін Мері, обходить сьогодні 80-ту річницю своїх уродин. Уроцистсь, з якою обходить цю річницю британський народ, свідчить про велику моральну силу та впливи британської династії.

АРАБИ ДАЛЬШЕ ПОГРОЖУЮТЬ БОЙКОТОМ О.Д.

Лейк Соксес, Н. Я., 24. травня. — Головний речник арабського блоку в О. Д., представник Сирії Фаріс ель Когурі, патякнув сьогодні, що араби бойкотували б створену недавно окрему провінційну комісію О. Д. для Палестини, якщо вона відвідала жидівських скитальників в європейських таборах.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-5822.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Продовжувати три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (з англійською Частинкою):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВРАТУВАТИ ЄВРОПУ!

Найбільші речі є прості й їх можна часто окреслити одним словом, от таким як свобода, справедливість, честь і т. п. Так за часів промови британського прем'єра воєнних часів, Вінстона Черчилля, промовляючи в Лондоні, дня 14 травня, на тему Злучених Держав Європи.

Маючи перед собою 6,000 слухачів, між ними і з найвищих церковних, наукових та політичних кол, Черчилль заявив, що хотів би присвятити решту свого життя ідеї, зв'язаній з одним словом: Європа. До цього слова він хоче прикувати увагу не тільки Англії, але й Америці, що в теперішньому виді складається головною з прихильців з Європи, побудована на європейській культурі, а тепер в цілості втягнута в європейські справи.

Коли щось таке починає людина цього роду як Черчилль, то можна з певністю твердити, що воно діється з глибоких причин і по серйозній підготовці. Черчилль, якому саме тепер заплатили в Америці мільйон доларів за ще навіть не написані воєнні спогади, мабуть хоче закінчити своє життя чимсь таким величним, що буде більшим та вартішим, ніж усі його дотеперішні успіхи. Так навіть толкують заяву Черчилля про те, що він решту свого життя рішив посвятити справі ратування Європи.

Очевидно, що ніхто не сумнівається ні на хвилину, що й тут Черчилль має на увазі в першу чергу ратування своєї рідної країни — Англії. Він бачить, що судба Англії нині залежить цілковито від цього, що буде з Європою, тому і береться ратувати Англію та Європу.

Черчилль переконали не тільки своїх земляків, що світове положення Англії змінилось і зв'язало її з Європою куди тісніше, ніж це було впродовж минулих століть. Він переконали теж і Америку, що не демократична Європа буде загрозою теж і для її існування, та що теж і вона повинна доложити усіх старань, щоб Європа здемократизувалась і перемінилась у Злучені Держави Європи.

Таким чином, каже Черчилль, вдається вратувати духову спадщину Європи та її християнську цивілізацію, що є тепер загроженою, бо Європа в руїнах, нужді, неладі й незгоді. Європа це може вратуватись, каже Черчилль, якщо тільки її народи захочуть об'єднатись і разом працювати. Треба одначе, каже він далі, зачинати це об'єднання поволі й від твердих основ; можливо, на початку, тільки від економічних та культурних.

Не виходимо ближче, від чого об'єднання Європи треба зачинати, не порушуючи в нічому авторитету Організації Об'єднаних Держав. Понимаємо тут теж і важну проблему, як далі поступати з Німеччиною, а ствердимо тільки те, що думка Черчилля струнула всюди загальне попеліття, очевидно за винятком Советів і комуністів по цілому світі, включно з американськими комуністами. З цього треба заключати, що який не був би проти цього спротив, він таки не зможе спинити ратування Європи від загибелі, яку несе їй тоталітаризм.

Найшли „сокиру за лавкою“

Від тижня почалися в Нью-Йоркському Департаменті Добродійності допити, хто то завищує в тому, що з Департаменту роздають бідним людям по кількох доларів місячно на утримання. Викрили напр., що одна родина діставала 6 місяців по \$640.52 місячної допомоги, інша родина діставала на мешканця в готелі по \$250 місячно, а крім цього додаток на одяг у висоті \$150. Загалом Бюро Добродійності платило 37 родинам мешканця в готелях. Закри можна було діяти повної правди, чому то бідним платять допомогу в таких високих грошових сумах, появилися вістки, що це роблять комуністи, які опанували Департамент Добродійності і хочуть з одного боку приподбати бідним людям, а з другого боку розкидати якнайбільше грошей, щоб у такий спосіб причинитися до нищення прихильних фондів капіталістичної країни.

Стейтова влада, яка за стейтових фондів додає 80 відсотків на утримання міського Департаменту Добродійності, розвела негайно слідство, щоб перевірити, чи справді були тут надужиття, чи може це лише вислід несподіваного браку мешкань, головну в випадках, коли Бюро Добродійності дає хвилеву підтримку американським громадянам, які приїждять з Європи після війни. Щоби діяти правди, треба зробити докладну перевірку, а це забере багато часу.

Інше діло з закидами, що Департамент Добродійності стоїть під впливом комуністів. Деякі часописи оприлюднюють розкриття, наче б у цьому Департаменті було затриманих аж 500 комуністів або їх попутників. Навіть подають імені.

Очевидно, що війна могла причинитися до деяких змін, одначе в засади комуністичні не легко дають себе усунути із раз зайнятих позицій. Дивне лише це, що люди так швидко забули за недавнє комуністичне царство в добродійних установах, і аж тепер віднаходять звисні речі на такий лад, як говориться в українській приповідці, що то хтось „найшов сокиру за лавкою“.

Очевидно, що війна могла причинитися до деяких змін, одначе в засади комуністичні не легко дають себе усунути із раз зайнятих позицій. Дивне лише це, що люди так швидко забули за недавнє комуністичне царство в добродійних установах, і аж тепер віднаходять звисні речі на такий лад, як говориться в українській приповідці, що то хтось „найшов сокиру за лавкою“.

3 перспективи двох років**УКРАЇНЬКА ЕМІГРАЦІЯ В ЄВРОПІ ПРО СЕБЕ.**

Український тижневик „Час“, що появляється на еміграції в Нью-Йорку, Німеччині, надрукував в своєму великоформатному числі інтересну статтю Романа Ільницького, в якій автор намагається „з перспективи двох років“ оцінити стан, життя, досягнення і напрями нової української еміграції. В статті м. і. пишеться:

Ще дуже недавній той час, коли зустрічалися думки коло питання, на яких принципах повинно бути збудоване наше збирне громадське життя на чужині. Ми знаємо докладно всі пляни й концепції. Ми знаємо теж їх авторів і їх аргументи. Та про те сьогодні ми не треба, ані не час говорити. Зате сьогодні це раз потрібно перед суспільністю видивити й вказати на ті принципи, які остаточно побі-

дили в нашому житті і які, як нам здається, дотепер виправдали себе.

Основною засадою, на якій побудоване ціле наше еміграційне життя є принцип відділення нашої громадської діяльності від політичної Засада ця проведена з цілою консеквенцією в цілому секторі нашого громадського самоуправного життя, — дозволила нам досягти тих успіхів, які ми сьогодні маємо. Ця засада перш за все допомогла нам покинути до життя вже в осені 1945 р. один громадський центр, у формі Центрального Представництва Української Еміграції, не зважаючи на стан, в якому знаходився тоді наша політична організація. Засада ця вишлюдила великі суспільні енергії, які не оглядаючись на за-

тяжність кристалізації організаційних форм політичного життя на чужині, — могли себе вповні виявити. Засада ця привела до повної свободи рухів у одному й другому секторі нашого життя. Сьогодні, із перспективи двох років, ми приходимо до твердого висновку, що громадсько-суспільний сектор нашого життя далеко випередив політичний. Має це свою причину — перш за все в тому, що ми як нація маємо більш традиції в культурно-громадській творчості, як у політичній. Тоді, коли культурна і громадська творчість нашого народу майже не знала повної перерви — впродовж нашої історії і тільки втрачала у певних періодах на своїй інтенсивності — то політична творчість у певних розділах нашої історії цілковито завмирала. — Ціле 19-те століття нашої історії — це повний заник політично-державницької творчості цілої нації, яка відновляється щойно при кінці 19. і на початку 20-го сторіччя. Отже найновіша традиція нашої політичної творчості не сягає далі, як сорок кілька років. Нічого дивного, що це має свій безпосередній вплив і на сьогоднішню нашу політичну діяльність та що в праці — поодиноких наших політиків і цілих партій відзеркалюється брак відповідної політичної думки і культури, які можуть тільки зрости на довшій традиції.

Багато глибша і багатша у нас традиція громадської й культурної творчості. Це починається на праці сучасників, на їх зрілім підході до поодиноких проблем і на знанню предмету своєї діяльності. Під цим кутом належить розцінювати теж теперішні досягнення в громадському секторі на еміграції.

Другою засадою, яка прийнялася у нашому житті — це засада концентрації наших сил. Засада ця стала обов'язувати у нашому житті, як вплив подекуди може й неосвідомленої, але спонтанної волі широкої громадської опії, що відчувала своїм інстинктом, що вона може себе оборонити і здобути успіх не тільки через зєднання всіх сил, якими вона диспонує. Звідси й утрималася засада, що в кожному європейському і позаєвропейському краї, де живе українська еміграція — повинен бути тільки один Український Центральний Комітет, як єдиний репрезентант і носій української громадської організованості. Принципи цей удалося в практиці удержати в усіх краях Європи й Америки, а ЦПUE, як найповажніша установа громадського характеру на еміграції в Європі, є не тільки єдиним репрезентантом української політичної організованості в західній Німеччині, але й як установа об'єднує в собі всі інші українські ор-

ганізації громадського характеру в західній Німеччині і тим способом намагається довести до найдалішнього-йдучої концентрації — громадських сил на цій терені. Ідея концентрації нашої дії має велике виправдання, у нашій теперішній ситуації на еміграції і ми мусимо старатися, щоб вона була привернена на практиці. Дотеперішня велика роздільність і паралельність наших організацій говорить, що засада — концентрації ще не скрізь знайшла зрозуміння. Звернути б тут хоча увагу на відносини в ділянці нашого високого шкільництва, де необхідно твориться цілий ряд паралельних високих шкіл.

Перші місяці 1947 року стоять під знаком підготовки до загального зїзду ЦПUE і під знаком відбуття Зїзду Українського Злученого Допомогового Комітету в Америці, як двох найповажніших громадських установ на еміграції. Одна з них репрезентує опінію нової еміграції, а друга старої. Навазані зв'язки між цими двома організаціями, а тим самим між двома різними українськими еміграціями має своє особливе значення для української справи на — чужині. Змагання одного до вирівняння різниці і до створення одного центрального українського еміграційного центру на цілому світі — доведло вже до кількох зустрічей чолових діячів української еміграції в Парижі і в Лондоні та має всі вигляди завершитися в короткому часі створенням одного диспозиційного осередку — для української еміграції на цілому світі.

Як у громадському, так само і в політичному житті побіда думка про концентрацію наших сил. Вправді, концентрація цих сил на політичному відтинку ще не поступила так далеко, як у непотічному, та все таки і тут пророблено велику роботу. Тут треба підняти перш за все проведену в останніх місяцях кампанію з боку найповажнішого українського політичного чинника, за ідеєю коаліції українського політичного чинника, за ідеєю коаліції українських сил в одному політичному центрі. — Хоч кампанія ця ще не дала конкретних наслідків, то все таки вона виявила дуже багато справ і напевно спришшить створення одного українського політичного осередку, в який ми віримо і до якого змагаємо. У цьому відношенні ми багато надіємось від пресового порозуміння, яке останнє закінчено між усіма ліценційованими органами американської окупаційної зони.

У нашому житті на еміграції, особливу роллю своєю питаємо вагою, відіграє культурний відтінок. Найкращий погляд на — нього дає нам останній зїзд МУР-у, на яким зроблено перегляд досягнень за 1946 р. Наші письменники і

творці духа у вільній зустрічі із Заходом точно специзували своє покликання й завдання, яке в загальному висловлюється у їхньому клічі творити „велику літературу“. Велика література наших письменників — це не наслідування західно-європейських зразків, але піднесення українських зразків на таку височину, яка дорівнює б своєю вартістю тим, які створила західна Європа. У цій формулюванні завдань, ми бачимо велику побіду українського духа, що у зустрічі з високими західно-європейськими вимогами — відчув свою силу і свою вартість і загорів охотою стати у своїх самобутніх національно-українських степах — рівнорядним з найкращими західно-європейськими досягненнями. Один з найкращих наших літературних критиків, Юрій Шерех, порівнюючи у своїх підсумках наші творчі досягнення за 1946 рік із західно-європейськими, за той же сам час, — авторитетно заявив, що маємо цілу основу бути оптимістами. Нам здається, що наша література знаходиться на передодні великих досягнень, що в творчих лабораторіях поодиноких наших творців духа пригтовляється щось значне і велике, щось, що вже в найближчому часі приневолює цілий світ заговорити про нашу літературу, як про рівнорядну з західно-європейською.

На відтинку нашої духової творчості, треба відзначити виставку наших образотворчих мистців у Мюнхені, що поруч із мистцями інших народів, показали свою добру класу. Останні місяці стояли під знаком дальшого росту театрального колективу Володимира Блავського й багатонадійних починів Йосифа Гіряка і Українського Оперного Ансамблю.

Упорядкувавши наші відносини внутрішні ми із щораз більшою відвагою наважимося зв'язати із зовнішнім світом. Тут за успіх треба визнати організацію Союзу ліценційованої ДП преси в американській зоні і кількакратні наради чолових громадських діячів сімох різних національних груп західної Німеччини над біжучими проблемами еміграційного життя.

Ціле наше суспільне життя на еміграції характеризується двома протилежними рисами: з одного боку злет наших найкращих сил на чужині до високих успіхів, — розбудження творчої амбіції, що тужить за найвищими досягненнями, а з другого боку — в деякій, на часті не надто чисельній групі суспільності, — упадок до пожеми звичайного гедонізму, матеріального уживання, спекулятивності і лінивства. Доля нашого збирного життя буде залежати від того, наскільки шляхотні пориви з першої частини суспільності зуміють полонити собою пайширші маси громадянства і наскільки владяться переконати цілу суспільність, що жити варто тільки у поті свого чола та у змаганні до все вищих досягнень, до вдосконалення і до високих успіхів. Коли наша суспільність стане на цій позиції, то вона стане на становищі західно-європейського світу що сене життя бачить у вічній неспокою боротьби за нові досягнення. Тоді наша суспільність витворить у себе новий життєвий стиль — суворий і вимагаючий, такий, який буде пригожий ростові правдивих особовостей серед нас.

Мушкою. Цього молодого їх дурника, я назвала Дружком. Але він не Дружок, а розбійник. Страшенно непослушний, шкідник. Квіти у квітнику любить винопувати, курчатові не одному смерть заподавляє... Справжній розбійник! — Які літа, такий розум! — всміхнулася мати. — Чого ти хочеш? — Дивно, як він навчився до тебе приступити! — казала Ростиславів. — Він не любить, щоб його гнали... З меншою хати, ближче стайні, виїхала жінка років тридцять, з немовлятком на руках. Двох мужиків оддалік говорили з господарем, що виймав набір з авта.

— Наші робітники! — коротко пояснила мати. — Один, з жінкою живе у нас вже п'ятий рік. Жінка підійшла до гурту. Зглядалися всі троє на підходячу в товаристві господиню нову людину. Що думали — Господь їх знає. Адже бачили

(Дальше буде).

Ол. Луговий.

Права застережені.

Дажбожі Внуки**І. НА ЧУЖИНІ МІЖ СВОЇМИ**

39)

Виправдування довіря належало до дальшої будучини, поки ж що необхідно стало їхати. Батьки на нього вже ждали. У віддалі ярдів з чотирьох даху з гайку відіналися дахи з десяти великих і менших забудов, на червоно й зелено мальованих. Стіни двохповерхового дому білили під зеленим дахом від решти будов подальше. Авто проминуло відчинені ворота, пристануло, поки ворота зачиняли. Ростислав, здавалося, нічого не бачив. Стояв замислений, не свій якийсь, розсіяно-мрійно водив зором. Батьки зрозуміли його духо-

вий стан, перестали розмовляти. Прийшов до свідомості, коли Ірина взяла його за руку. — Вже досить, Любий! — потиху сказала й сама зворушена. — Батьки ждуть. Вспіємо подивитися на нашу землю. Ось, вона вкривається пшеницею, привабливою ще стане. Не раз її всю обійдемо, обігнемо!... Мовчки, послухавши її за нею. Зворушено-любовно дивилися на них батьки. Звав обох за руки, шанобливо поцілував, чуло вимовивши: — Дякую вам, мої дорогі!

Старатимусь не зразити вашої великої віри до мене!

Мати, як мати, пустила сльозу. Пригодувала сина, поцілувала. Обняв Ростислава розгублений батько. Майбутній тест і зять, мужчини — поцілувалися. Мати голубила дочку.

— Хай Бог благословить вас, діти, не все добре, на оцій святій землі! — вимовив батько по хвилі. Уводив дітей у володіння двохмислевих палади, що стояли в ній виблискувала чепною сиявкою, сонце світило і гріло змієміс шпичних огнів. — Нехай шлях вашого життя буде погідним, як цей день, коли ви в перше обоє разом ступили на цю землю! — благословила мати.

Обличчя батьків сяяли величчю. Розгублені, до безтями, з рук до рук переходили в обійми батьків. А з віддалі приглядалися замудовані робітники... Врочистий настій улігся. Жалував Ростислав, що пере-

бутих хвилях не бачила його мати. Здавив жалю, не хотів пригадкою замряти настрої своєї нової родини. Батько приспівував.

— Ти їдь собі, Володимире! — сказала на те мати. — Ми трохи перейдемося.

— Про мене! — і батько погуркотів авто до обійстя. Зеленою доріжкою мати й дочка йшли з Ростиславом по селі. Не починали розмов, не звільнялися ще від вражень минулих хвилях. Ростислав йшов у плащі, але без капелюха. Силувався пригадати, чи капелюх у авті, чи він вибрався без нього з міста. Ця дрібничка настільки забилася в голову, не міг ніяк від неї відв'язатися.

Звідкись вискочили три здорові псиська. Гарчанням привитали авто, двоє бігли помістившись коло господаря, третій не підійшов, — не мого, мовляв, діло!... Вчули шухом, чи доглянули господиню — ки-

нулися на перегони до них. Задушили чужу людину — в мент пристанути. Лишень запах чужини надто мішався з запахом господарів, — всі три зблизилися, обнюхали. Ростислав поглянув обох старих, почув між вухами. Призвано вимахували хвостами на ознаку своїх добрих намірів, кинулися підскакувати, лизнути в обличчя, лестилися до господині. Третій, менший, не особливо чужини довіряв. Хотів Ростислав його погласкати, а він на втеки. З віддалі, наставивши вуха до незнамого цікаво приглядався. Бачучи старих з незнакомим уже в приятельстві — несміло зблизився. Самий ткнувся носом у Ростиславу руку. Приласкав його, щоб не кинувся, почував шухом, потріпав за вуха. І здобув псячу приязнь...

— Розумні пси! Як їх зовуть? — питався жінка.

— Старих, — відповіла Ірина, — по масти — Рудим і

Мушкою. Цього молодого їх дурника, я назвала Дружком. Але він не Дружок, а розбійник. Страшенно непослушний, шкідник. Квіти у квітнику любить винопувати, курчатові не одному смерть заподавляє... Справжній розбійник! — Які літа, такий розум! — всміхнулася мати. — Чого ти хочеш? — Дивно, як він навчився до тебе приступити! — казала Ростиславів. — Він не любить, щоб його гнали... З меншою хати, ближче стайні, виїхала жінка років тридцять, з немовлятком на руках. Двох мужиків оддалік говорили з господарем, що виймав набір з авта.

— Наші робітники! — коротко пояснила мати. — Один, з жінкою живе у нас вже п'ятий рік. Жінка підійшла до гурту. Зглядалися всі троє на підходячу в товаристві господиню нову людину. Що думали — Господь їх знає. Адже бачили

на, — по масти — Рудим і

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ 1947 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
1	334.59	147	775.59	297	19.43	375	100.28	Уважана нагорода за нових членів	4.00
2	231.63	148	46.45	298	165.76	376	37.53	Зворот виплаченої нагороди відділовим секретарям з мол. деп. до адміністр. фонду старших членів	1,608.56
3	150.03	149	72.60	299	173.57	377	20.62	Запис помертвого запису б. п. Г. Романова	50.00
4	43.71	150	304.99	300	185.61	378	277.06	Сплата моргеджів	14,202.64
5	318.18	151	153.05	301	164.47	379	24.43	Сплата членських позичок	4,544.56
6	79.97	152	78.84	302	113.91	380	30.87	Разом	\$118,237.58
7	230.71	153	557.05	303	113.91	381	283.03		
8	345.54	154	190.03	304	113.91	382	52.83		
9	178.73	155	19.30	305	255.99	383	109.30		
10	150.73	156	381.22	306	44.91	384	252.59		
11	204.69	157	77.88	307	48.97	385	178.49		
12	94.59	158	111.49	308	135.65	386	68.19		
13	27.42	159	321.48	309	45.46	387	21.51		
14	7.71	160	36.54	310	85.55	388	29.04		
15	87.56	161	225.90	311	13.76	389	21.51		
16	42.43	162	312.39	312	205.99	390	29.04		
17	137.85	163	164.90	313	15.42	391	28.12		
18	5.97	164	211.34	314	50.61	392	84.43		
19	198.38	165	164.90	315	30.65	393	71.94		
20	164.25	166	37.46	316	46.43	394	102.71		
21	99.12	167	229.22	317	140.67	395	43.49		
22	93.10	168	54.10	318	177.71	396	229.30		
23	59.67	169	124.45	319	40.4	397	71.78		
24	35.55	170	288.61	320	80.70	398	56.24		
25	37.94	171	30.90	321	280.65	399	25.08		
26	141.51	172	209.75	322	355.64	400	68.78		
27	244.04	173	164.72	323	125.33	401	20.96		
28	89.22	174	218.31	324	24.47	402	72.42		
29	137.83	175	379.72	325	201.71	403	60.02		
30	29.70	176	178.35	326	92.26	404	74.38		
31	193.57	177	181.15	327	72.38	405	30.79		
32	33.18	178	183.57	328	140.61	406	64.89		
33	59.61	179	63.69	329	327.54	407	208.05		
34	237.33	180	74.12	330	78.25	408	25.12		
35	142.92	181	97.40	331	197.97	409	40.26		
36	286.26	182	48.28	332	387.43	410	1,894.68		
37	443.67	183	33.9	333	139.18	411	62.06		
38	36.44	184	9.23	334	17.81	412	9.98		
39	21.42	185	41.56	335	373.21	413	79.45		
40	195.31	186	210.54	336	206.47	414	15.71		
41	56.67	187	73.91	337	147.42	415	29.11		
42	130.42	188	47.30	338	96.89	416	136.97		
43	392.57	189	34.15	339	140.25	417	74.14		
44	16.23	190	50.16	340	261.04	418	254.95		
45	89.24	191	30.20	341	177.91	419	51.83		
46	42.69	192	31.38	342	35.19	420	26.34		
47	69.76	193	37.26	343	181.33	421	49.95		
48	152.75	194	289.19	344	66.82	422	166.27		
49	121.46	195	46.32	345	131.81	423	45.70		
50	92.70	196	12.11	346	58.97	424	11.04		
51	141.61	197	1,876.88	347	17.43	425	33.77		
52	68.11	198	22.46	348	150.13	426	43.14		
53	86.81	199	680.92	349	32.21	427	156.12		
54	156.97	200	105.86	350	70.47	428	85.99		
55	196.51	201	32.24	351	75.84	429	5.76		
56	283.56	202	54.29	352	82.89	430	56.01		
57	313.24	203	96.13	353	25.25	431	15.46		
58	43.24	204	218.08	354	2,250.36	432	2,251.31		
59	39.92	205	64.55	355	108.62	433	35.79		
60	62.12	206	7.13	356	146.85	434	14.42		
61	66.99	207	63.52	357	437.61	435	185.99		
62	162.63	208	14.80	358	66.85	436	131.42		
63	227.13	209	496.28	359	619.04	437	111.42		
64	86.60	210	265.30	360	32.35	438	612.20		
65	206.33	211	367	361	306.67	439	34.79		
66	150.34	212	542.61	362	470.64	440	28.64		
67	275.95	213	118.60	363	371	470.64	117.80		
68	113.58	214	20.62	364	97.77	441	126.74		
69	76.42	215	74.81	365	2.00	442			
70	82.31	216	129.58	366	8.24	443			
71	74.81	217	205.17	367	44.17	444			
72	205.17	218	8.24	368	52.32	445			
73	327.64	219	226	369	52.32	446			
74	120.87	220	52.32	370	81.21	447			
75	88.55	221	81.21	371	158.44	448			
76	21.05	222	158.44	372	542.61	449			
77	64.95	223	542.61	373	26.04	450			
78	124.65	224	26.04	374	26.04	451			
79	67.84	225	26.04	375	26.04	452			
80	291.09	226	83.00	376	26.04	453			
81	182.49	227	122.28	377	26.04	454			
82	247.75	228	172.76	378	26.04	455			
83	187.60	229	148.81	379	26.04	456			
84	172.94	230	191.17	380	26.04	457			
85	52.03	231	246.43	381	26.04	458			
86	249.80	232	383.30	382	26.04	459			
87	12.63	233	316.86	383	26.04	460			
88	71.70	234	74.31	384	26.04	461			
89	831.05	235	74.31	385	26.04	462			
90	22.43	236	159.24	386	26.04	463			
91	267.55	237	72.09	387	26.04	464			
92	267.55	238	24.92	388	26.04	465			
93	192.85	239	170.78	389	26.04	466			
94	111.29	240	65.51	390	26.04	467			
95	272.64	241	86.51	391	26.04	468			
96	93.40	242	91.74	392	26.04	469			
97	44.81	243	35.82	393	26.04	470			
98	711.49	244	13.49	394	26.04	471			
99	123.06	245	293.26	395	26.04	472			
100	209.91	246	163.48	396	26.04	473			
101	165.25	247	51.10	397	26.04	474			
102	303.85	248	74.01	398	26.04	475			
103	74.13	249	35.93	399	26.04	476			
104	117.89	250	41.64	400	26.04	477			
105	142.24	251	273.42	401	26.04	478			
106	17.51	252	38.32	402	26.04	479			
107	30.23	253	72.23	403	26.04	480			
108	288.10	254	49.04	404	26.04	481			
109	82.89	255	113.16	405	26.04	482			
110	39.13	256	60.21	406	26.04	483			
111	73.52	257	275.03	407	26.04	484			
112	142.51	258	266	408	26.04	485			
113	113.39	259	107.89	409	26.04	486			
114	47.86	260	178.08	410	26.04	487			
115	240.18	261	28.06	411	26.04	488			
116	222.54	262	265.29	412	26.04	489			
117	54.78	263	92.38	413	26.04	490			
118	157.03	264	25.49	414	26.04	491			
119	219.37	265	21.20	415	26.04	492			
120	122.67	266	242.86	416	26.04	493			
121	222.67	267	104.48	417	26.04	494			
122	119.37	268	357.48	418	26.04	495			
123	222.67	269	396.85	419	26.04	496			
124	416.48	270	30.55	420	26.04	497			
125	48.50	271	30.62	421	26.04	498			
126	30.14	272	243.25	422	26.04	499			
127	632.12	273	243.25	423	26.04	500			
128	9.35	274	280.48	424	26.04	501			
129	152.16	275	24.46	425	26.04	502			
130	223.16	276	194.10	426	26.04	503			
131	112.93	277	151.34	427	26.04	504			
132	64.11	278	37.20	428	26.04	505			
133	232.69	279	37.20	429	26.04	506			
134	191.72	280	335.03	430	26.04	507			
135	84.63	281	310.12	431	26.04	508			
136	76.95	282	106.81	432	26.04	509			
137	95.75	283	106.55	433	26.04	510			
138	37.43	284	251.50	434	26.04	511			
139	111.39	285	604.87	435	26.04	512			
140	75.24	286	49.57	436	26.04	513			
141	87.19	287	182.83	437	26.04	514			
142	262.56	288	364.64	438	26.04	515			

Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
--------	---------	--------	---------	--------	---------	--------	---------	--------	---------

УВАГА! Українці Дітройту і околиці.

Український Народний Дім

4655 МАРТІН ВУЛИЦЯ

в 10-ту річницю свого існування влаштовує

ВЕЛИЧАВИЙ
ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

ЩО ВІДБУДЕТЬСЯ В ВЕЛИКОМУ АВДИТОРІ У. Н. ДОМУ

в п'ятницю, 30-го травня (май) 1947 в 2. годині пополудні

Вступ \$1.00 (з додатком федерального податку)

В КОНЦЕРТОВІЙ ПРОГРАМІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ:

УКРАЇНСКА СИМФОНІЯ з 27 музиків, зложена з членів "Дітройт Симфоні Оркестра" і кількох кращих українських музиків, під батуту українського диригента п. ТАРАСА ГУБИЧЬКОГО, яка виконає визначні українські симфонічні твори, як "Суті" П. Углицького, "Селекції Українських Народних Мелодій" Леопольда, "Величодні Звони з України" С. Вотицького, "Селекції з опери Запорожців за Дунаєм" (спеціальні аранжування для симфонії) та інші твори.

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ХОР "ДУМКА" під батуту п. ІВАНА АТАМАНІЯ.
УКРАЇНСЬКИЙ ДІВЧИЙ ХОР "А КАПЕЛЛА" під батуту панни СТЕФАНІ АНДРУСЕВИЧ.
Молоді українські співаки-солисти — учителька панна ОЛЬГА Е. ШУСТАКЕВИЧ, сопран і артист п. РО-
МАН МАРАЗ, баритон.

На концерті промовлять: п. РОМАН СЛОБОДЯН, головний касир У. Н. Союзу; п. ІВАН В. ІВАНЧУК, го-
ловний контролер У. Н. Союзу; п. ІВАН КАМЕНЕЦЬКИЙ, пресланк У. Н. Союзу, і п. М. ШУСТА-
КЕВИЧ, директор Української Школи Радіо Голландії.

Українські Громадяни! Навіть громадяни України мають право бути членами Українського Народного Дому, нашої народної інституції, яка служить вже 10 років, як осередок українського національного, громад-
ського та культурного життя.

ЗА УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ:

Іван Каменецький, пресланк

Теодор Михальчук, фінансовий секретар

Николай Чорний, ректоратний секретар

Іван Сучасний, касир

УВАГА! У вечір того самого дня в 8:30 ТАНКОВИЙ БАЛ, влаштований для молоді і старших українських ветеранів. "Юкреніан Нешенел Темпл Пост ч. 100 АМВЕТ".

ГЕЙ, НЕ СПИ...!

Перед Зїздом Американсько-Української Молоді в Нью Йорку

Вже точно не пригадую, чи ці так дуже актуальні (щонайменше для мене) слова "Гей, не спи..." були напочатку, чи, можливо, де при кінці однієї з пісень, але в кожному разі я їх цілком певно чув недавно на пробі співаків Українського Молодечого Хору, що оце так інтензивно підготувався до великого Фестивалу, який має відбутися в рамках Зїзду Американсько-Української Молоді вже в найближчу неділю, дня 1-го червня. Виступ Молодечого Хору, загально відомого під назвою "Хору Марусевича" від імені його молодого і талановитого диригента проф.

які не тільки дрімкою не погорджують, але взагалі з Морфеєм за пан-брат. А там, ще й співу не чув, тільки на співаків (головно на співачок!) поглянув, а вже не тільки сон, але й думку про сон як рукою відняв. Що за краса, що за радість! А спів який! Замість описувати співаків та характеризувати їх спів, повторю вам тільки назву хору: Український Молодечий Хор. Потрібно кому дальших висисень? Вже саме слово "Хор" говорить за себе, а як додати, що Український Хор та ще й Молодечий, це вже аж занадто вистачає, щоб не могли спати, аж доки "ціла хата" не матиме забезпечених білетів вступу. А як подумати, що хор диригуватиме проф. Ст. Марусевич та що Концерт, то тільки одна точка в програмі Фестивалу, то хочеться вже сьогодні піти до великої залі Скул оф Фешин Дізайн Одіторіум, 225 Вест 24-та вулиця в Нью Йорку та, "важкий випадак", сісти собі бокай де зі самого крайчику і таки там дождатися святої неділі Фестивалу. А то хто його відає? Місць там, вправді, є аж 1,600, але українців тільки в самому Нью Йорку, помінаючи Джерзі Сіті, майже 50 разів більше, а такі Фестивали можна побачити тільки раз в житті, якщо взагалі можна. Щоб заспокоїти вашу цікавість, ще тільки додам, що на концерті хор в найкращій формі "поду-має" "Думу", згідно з композицією М. Гайворонського, "загуде" "Ой, загуде, загуде" того ж композитора та, вкінці, своїми шокковими голосами "змереже" вам "Зелені килими" П. Козьцького.

Щоб вже цілком позбавити сну тих, які ще не мають білетів на Фестивал, "вистріляю" за одним разом ще й ці два найбільші концертні "калібри", які — згідно з вченням

ПІДЕ НА ЗБРОЄННЯ.—Ізмет Іноу, президент Туреччини, заявив, що одержані 3 Америки \$100,000,000 будуть використані на скріплення мілітарної сили країни.

класичної стратегії — повинен би, клястиво, задержати вже аж цілком на сам кінець. Бо не має сумніву, що до таких найбільш мистецьких "калібрів" належать: оперна співачка Марія Полянська-Лисогір та скрипка-віртуозка Донна Греско, що виконуватимуть програму Концерту. Марія Полянська-Лисогір відспіває Гайворонського "Молитву". Єдиличка "Хусточка моя" та арію "Балетелли" з опери Леонавалла "Паяци". Донна Греско відіграє Чайковського "Сентиментальний вальс" та П. Сарсате "Цігоянтервайзен". На фортеп'яні акомпануватиме "сіра еміненція" цілого Фестивалу, Ольга Дмитрів. Національним гимном закінчиться цей справжній "духовний пир", яким без сумніву буде Фестивал Американської Молоді. При цьому треба пам'ятати, що дохід з Фестивалу призначений на допомогу калібрів!

І, чи знаючи це все, можна б тепер спокійно заснути, не придбавши насамперед білету на Фестивал? Будь ласка, спіть, якщо можете...

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ
ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХО-
ДИТИСЯ ЧАСОПИС
"СВОБОДА"З ЖИТТЯ ГРОМАД
І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

В справі допомоги скитальцям.

Громадська праця в якій би спосіб вона не проявлялась, є доказом життєздатності і культурного розвитку даного народу і є певним вкладом у змагання забезпечення його існування. Та до певної міри у нормованій праці, яку ведуть різні організації, достійно своїх ділянок, виникають нагальні потреби, викликані якимись великими подіями. Такі потреби вимагають негайної акції, об'єднання всієї праці і звернення її в один напрям.

Відома є, що до війни і під час неї у нас були переведені такі акції, які вимагали сконцентровання всіх сил і залишення іншої праці на якийсь час. Такою важною справою у теперішньому часі є справа допомоги скитальцям. Справа допомоги скитальцям не є до-

помогою якійсь установі чи організації, які ми звикли підтримувати кількох доларовими жертвами, і то не поспішати, бо чей же акція і завтра буде. Чи дамо тепер, чи за місяць або рік, то все буде актуальне.

Тут справа мається так, що коли не дамо сьогодні, то завтра може бути пізно. Скитальці не будуть держати в безконечності по таборах. І хочуть збутись і їх розселити, щоб вони самі собою журились. Розв'язка цього питання є тепер на програмі різних комітетів, державних урядів різних країв. Майже щодня приходять нові вісті, нові зарядження і можливості для приміщення скитальців. Тому треба бути на поготові, щоб їх використати, а це можемо зробити тільки ми, а не самі скитальці, які не мають голосу. Бо коли ми не допилюємо справи, то використають це

інші національності, у яких розуміння ваги цієї справи є більше, як у нас.

То ж праця для допомоги скитальцям не повинна устатувати ні на хвилину, чи це літо, чи зима. Скитальцям біда в кожному пору.

У Філадельфії Допомоговий Комітет, який переорганізовано і вибрано новий уряд, планує вести працю безперервно для підтримки ЗУАДКомітету, щоб він міг таким чином спонсирити свої завдання.

Для цієї цілі відбудеться у Філадельфії Всенародне Віче, в неділю 1. червня, в салі Горджан, 849 Н. Френклін вулиця. Ближчі дані будуть в оголошенні. На це віче комітет запрошує всіх українців. На ньому буде ухвалена резолюція в справі допущення скитальців до Америки.

Сподіємось, що кождий українець й кожна українка розуміють свій обов'язок явитись на цю вічу і своєю прихильністю та жертвою спричинитись до вкращення неволі кривих сестер і братів.

Олена Штогрин,
голова Допомогового Комітету міста Філадельфії.

ШЕРОН, ПА.

Величотна писанка.

На Великдень в нашій церкві св. Івана, о. С. Мусійчук згадав за скитальців, жертвувачи збірку з мовлення. Крім цього зложили по долару: В. Волос, Р. Богдан, Е. Волошин, П. Пастернак, В. Сич, О. Кучмак, Д. Телявський, Ю. Годованний, М. Мудрак, П. Яновський, Ю. Кульчицький, Ганяк, П. Мешис. Всього зібрано з дрібними жертвами дві десятки, а п'яту доложила парохія! Вислано до З. У. А. Д. Комітету \$25. — Невеличка це писанка, але й громада наша невелика. Могла б бути більша жертва, як би так всі зрозуміли потребу допомоги.

Урядник.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дні 14. травня 1947 року померла в 51: році життя
ЕВА ВОРОБЕЛЬ,
членка Сестр. Люболю, від. 37 У. Н. Союзу в Елізабет, Н. Дж.
Понімаючи похорон з села Рутка, повіт Ярослав, Закарпаття України. Похорон в смутку мужа Івана і дочку та одну сестру.
Похорон відбувся 19. травня з дому нашої при участі родини, знайомих і членів від. 37 УНС до гр.-катол. церкви св. Володимира і на цвинтар Евергрін. — В. І. П.

Анна Гнатюк, секр.

КАЗКИ І БАЙКИ

СУМНА КАЗКА і інші оповідання 10 ц.
БАЙКИ (30 байок з 4 образками) оповідання 20 ц.
РУСАЛКА і інші казки братів Грімів 20 ц.
БАЙКИ ГЛІБОВА 20 ц.
БАЙКИ КРИЛОВА 20 ц.
НАШІ КАЗКИ 20 ц.
КАЗКИ БРАТІВ ГРИМІВ 20 ц.

Усі ці казки й байки разом лише \$1.00.

Замовлення враз з належністю слати до:

"СВОБОДА"

P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канади належить платити тільки американською валютою.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

повідомляє, що 15. квітня ц. р. відкрив свою

форієрську робітню

під числом

265 East 4th St.

BETWEEN AVES. B & C

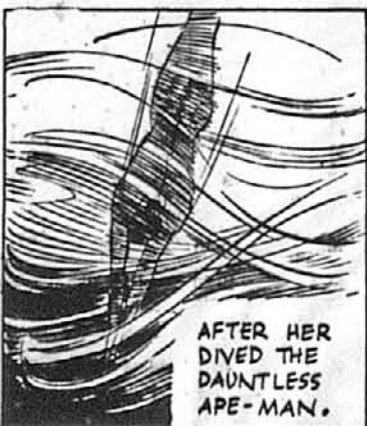
New York City

Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ І ПЕРЕРІБКУ та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ сторидаж на літо.

Самий сторидаж на літо 2% від сотні.

Струм потягнув потапаючу дівчину на дно ями.

Неустрасимий малпочоловік пірнув за нею в глибину.

Вхопивши її за її буйне ясне волосся, він витягнув її на поверхню води...

...і тягнув її серед напору вод в сторону берега.

ПОШУКУЮТЬ

Пошуку

ІВАНА ЛУЧИН
з Дубровиці, повіт Ярослав. Хто про нього знає, або він самий, прошу з'явитись до:
СТЕФАН ЦУПЕР
3 SEYMOUR STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

НИКОЛА БУРМАС пошукує МИКОЛУ МАЛАНИЧА з села Бурків, повіт Ізяслав, Галичина. Тепер перебуває в Англії. Хай він, або хто про нього знає, пише на адресу:
208 East 123rd Street,
NEW YORK, N. Y.

Реальність на продаж

НА ПРОДАЖ ДВІ ЛОТИ В RANNEY, N. J. 50x100 при Бродвей і околиці скелі, школи, церкви. Голоситься:
NICHOLAS BURMAS
208 East 123rd Street,
NEW YORK, N. Y.

45-АКРОВА ФАРМА

при добрій дорозі. Високе положення. Потік пливе через фарму, бар'я на корони, сіль, гараж на 2 авта, хата на 6 кімнат. Податок \$45 на рік. Ціна \$11,000.

Маю різного роду фарми і бізнеси. Дайте знати за якою фармою шукаєте. Пишіть:
MICHAEL GELLNER
Real Estate
Ringsoes, New Jersey

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVE. NEWARK and IRVINGTON, N. J. Ext. 3-9990

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО Завжди ШАДІТЬ дешо з вашого забезпечення. Ми улаштуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смутку в родині клієнта:

KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6762
ELIZABETH, N. J.
325 WEST JERSEY STREET
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядку погребам по ціні так низькій як ОБСЛУГА НАПРАЦІА. \$150

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$180.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577